

Business management rondom artiesten

De artiest en zijn klerken

tekst: Bjorn Schipper, Susan Zwijnenberg en Oscar Mul illustratie: Robert Swart

De artiest van de toekomst moet ook fiscalist, advocaat, finance controller, strateeg, sociale media specialist en business manager zijn. Gelukkig zijn er mensen die dit soort taken graag verrichten zodat de artiest kan doen waar hij goed in is, schrijven Bjorn Schipper, Susan Zwijnenberg en Oscar Mul.

Eerder dit jaar¹ kwam naar voren dat zogeheten business management een belangrijk handvat kan zijn voor zowel artiesten als artiestenmanagers bij de invulling van hun contractuele relatie. Dit naar aanleiding van twee panels op ESNS (2019) over de zoektocht naar een redelijk model managementovereenkomst-contract en de wettelijke zorgplicht van artiestenmanagers in de nasleep van de rechterlijke uitspraken in de rechtszaken van Martin Garrix² en Afrojack³ tegen hun voormalige artiestenmanagers⁴.

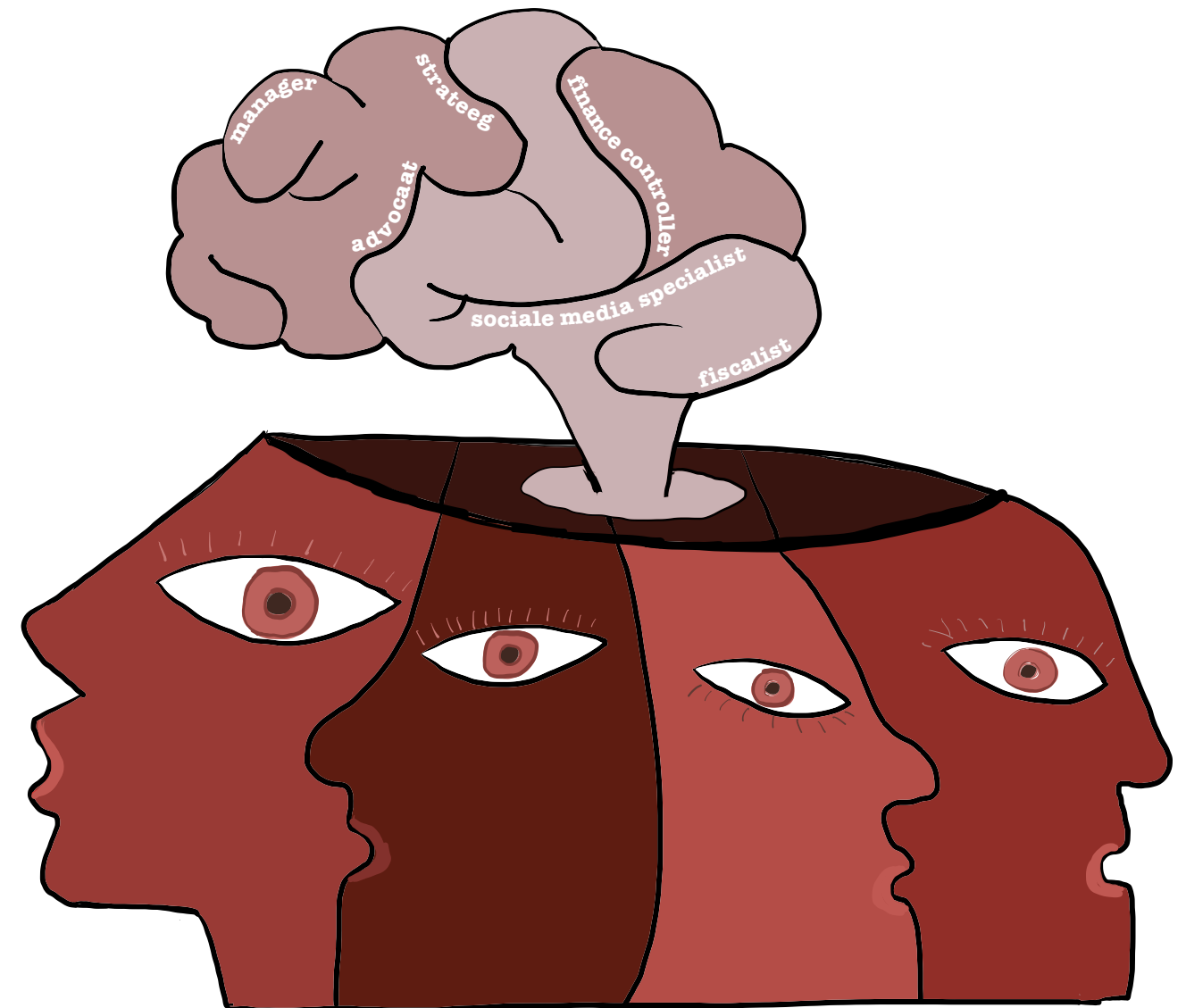
Business management van artiesten betekent dat de meer zakelijke aspecten van de carrière en de belangen van de artiest – met name op het gebied van legal, verzekeringen, tax en finance – in goed overleg met, en al dan niet in opdracht van, de artiest worden uitbesteed aan onafhankelijke en gespecialiseerde professionals, zoals bijvoorbeeld advocaten, fiscalisten, accountants, boekhouders en verzekeringsagenten. In deze bijdrage voor *Muziekwereld* zoom ik samen met de fiscaal en financieel specialisten van bureau Grey Men wat verder in op het belang en de invulling van goed business management voor artiesten.

Begin artiestencarrière

De Nederlandse muziekindustrie (en dan met name dance en hiphop) heeft de laatste jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Onder meer door de digitalisering, de DIY-mentaliteit en het succes van streaming, weten artiesten en andere makers hun fans beter te bereiken en kunnen zij meer geld verdienen.

Daarnaast heeft de opkomst van social media tot gevolg gehad dat artiesten hun eigen imago nog beter in eigen hand kunnen houden en één-op-één over kunnen brengen aan het grote publiek. Artiesten en andere makers ontwikkelen zich hiermee tot een eigen merk en verbinden hun naam en reputatie aan samenwerkingen met bekende merken of gaan ondernemen op een ander vlak, zoals bijvoorbeeld duurzaamheid of andere vormen van maatschappelijke betrokkenheid.

Voordat je als artiest dat niveau hebt bereikt, is de start van een serieuze carrière over het algemeen een bezoek aan de Kamer van Koophandel en aanmelding bij de belastingdienst. Tegen wil en dank gaan hierdoor diverse wettelijke verplichtingen van start. Als artiest ‘moet’ je ineens best veel om de zakelijke kant van je prille artiestencarrière te kunnen regelen. Los van de lopende verplichtingen richting de belastingdienst betekent dit onder meer dat je als artiest omzettefacturen moet gaan opstellen, de cashflow goed in de gaten moet houden, de juiste uitgaven zal moeten doen, een financiële buffer moet aanleggen voor het geval er even geen inkomsten binnenkomen omdat je bijvoorbeeld aan een album werkt, moet sparen voor de inkomstenbelasting, je eigen verzekeringen en pensioen moet regelen en nog veel meer. Al met al een behoorlijke klus. De ervaring leert dat artiesten en andere makers alleen al van de gedachte aan dit soort zakelijke onderwerpen doorgaans behoorlijk ongelukkig kunnen worden. En om die reden er ook nog enige tijd (eerst)

omheen blijven draaien. Toch zullen de zaken geregeld moeten worden.

Doorgroeien

Bij de start van een artiestencarrière kan de samenwerking met een boekingskantoor een belangrijke pijler zijn, naast platenlabels en muziekuitgevers die interesse tonen in de muziek. Naarmate een carrière wat meer in de lift zit, kunnen zich grote merken aandienen die met de artiest willen samenwerken of endorsement- of sponsordeals willen aangaan. De vraag rijst dan of de eenmanszaak van de artiest of vennootschap onder firma van de band wellicht een BV zou moeten worden vanwege beperking van privé-aansprakelijkheid en

fiscaal voordeel, maar ook hoe het geld dat men op de bank heeft staan het beste kan worden geïnvesteerd. Denk aan investeringen in vastgoed, beleggingen, kunst of bijvoorbeeld startups. Na verloop van tijd bestaat de kans dat de artiest ook op andere vlakken zou willen ondernemen of zijn of haar artiestenmerk verder wil uitbouwen, bijvoorbeeld door het openen van een horecazaak, het opzetten van een eigen platenlabel of muziekuitgeverij, of de organisatie van evenementen.

Aan deze interessante doorgroeimogelijkheden kleven naast allerlei leuke aspecten natuurlijk ook minder leuke of sexy onderwerpen. Van het succes van artiesten kunnen en zullen meerdere

partijen meeprofiten, al dan niet in de vorm van omzetafhankelijke beloningen, zoals de fees van boekingsagenten en artiestenmanagers. Hierover dienen (vooraf) goede afspraken te worden gemaakt ter voorkoming van latere conflicten. Een bekende artiest kan daarnaast vanwege de voorbeeldfunctie ook bij de belastingdienst onder een fiscaal vergrootglas komen te liggen.

Artiest en maker van de toekomst

De artiest en maker van de toekomst zal dus naast de creatieve werkzaamheden ook fiscalist, advocaat, finance controller, strateeg, sociale media specialist en business manager in één moeten zijn. In bijna alle gevallen conflicteert dat met elkaar. En bovendien heeft een dag maar 24 uur en telt een week maar zeven dagen. Meestal wordt een artiestencarrière belemmerd als de artiest zich (ook) bezig moet houden met financiën, de belastingdienst, communicatie met zakelijke derden,

contracten en – het voorkomen van – conflicten. Het zal helaas ook niet de eerste keer zijn dat vanwege onzorgvuldig financieel management, maar ook zorgen en stress over de belastingdienst, een artiestencarrière vroegtijdig vastloopt of ten einde komt. Zo maakt het boek 'Wat de fok, ouwe'⁵ over het leven en de carrière van DJ Dano eens te meer duidelijk dat financiële en fiscale problemen een veelbelovende carrière (zwaar) in de weg kunnen zitten:

“(…) Op 20 april 1996 draait Dano nog een succesvolle set op Thunderdome – Dance or Die! In de FEC Expo in Leeuwarden. Ramvol, een uitzinnig publiek. Vlak daarna valt er een blauwe envelop op de mat: 340.000 gulden schuld. Opgebouwd uit achterstallige belasting en boetes. (...) Voor de belastingdienst bestaat er een wereld voor Dano en een wereld na Dano. Het dj-vak en de feesten hebben ineens de volle aandacht en vele collega's krijgen dezelfde problemen. (...) Dano:

- ingezonden mededeling -

world music forum open source network
for the dutch world music industry

consulting, promotion
research & policy development
World Blend Café network meetings

Dutch World Directory
guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

'Ik heb ze nota bene zelf in huis gehaald. Vol goede bedoelingen. Wist ik veel, ik wist niks van belastingen. Het zal die jongens van nu niet meer overkomen. Dat is soms frustrerend. Ik wist gewoon niks. Er waren geen managers, er waren geen agenten, er waren geen boekingsbureaus. Er was geen systeem, ik was zelf het systeem. Profvoetballers hebben zelfs een pensioenfonds. Dat was voor ons goed geweest. Maar er was niks.' Na de belastingaanslag krijgt Dano te maken met ernstige creatieve blokkades. Hij heeft veel minder ideeën en als ze er al zijn, zijn ze vaak duister en verschrikkelijk hard. Dano: 'Muzikaal gezien hebben ze echt mijn benen afgehakt. Het ging meteen bergafwaarts. Ik had al moeite met de druk in die hysterische tijd. Maar na de belastingaanslag kon ik me vaak helemaal niet meer concentreren. Je moet je voorstellen dat je ineens niets meer hebt.' (...)"

Dat zaken de creativiteit in de weg kunnen zitten is ontzettend zonde, want er zijn mensen die het – geloof het of niet – leuk vinden om met cijfers en contracten te werken en de artiest graag de financieel-administratieve en fiscaal-juridische zaken uit handen willen nemen. Deze externe vaak gespecialiseerde professionals ('klerken') – advocaten, fiscalisten, accountants, boekhouders en verzekeringsagenten – kunnen het leven van zowel artiesten als hun managers een stuk eenvoudiger maken.

Goed business management is het antwoord op de toenemende behoefte van artiesten en hun managers aan een of meerdere professionals die in zakelijk en financieel opzicht structuur aanbrengen en deze structuur (al dan niet in samenwerking met het management) bewaken. Aan de hand van continue zakelijke begeleiding kan gezamenlijk worden gebouwd aan een stabiele onderneming als afgeleide van een succesvolle artiestencarrière, zonder dat de artiest zelf de touwtjes uit handen geeft.

Kortom, een van de belangrijkste competenties waar artiesten of andere makers over zouden moeten beschikken is te weten waar de eigen kracht ligt. En

belangrijker: waar niet. Schakel op ieder deelgebied van een artiestencarrière tijdig de juiste professionals in, zodat volledig gefocust kan worden op het creatieve proces en resultaten gemaximaliseerd kunnen worden. Bij een steeds groter wordende artiestencarrière is het daarom verstandig om tijdig de juiste deskundigheid te benutten.

Met die insteek kan de artiestenmanager zich vooral bezighouden met strategisch en *day to day* management van de carrière en belangen van de artiest. Hierdoor kan een relatief rustige en veilige omgeving voor zowel artiest als manager gecreëerd worden. Van belang daarbij is wel dat ieders taken en verantwoordelijkheden goed afgebakend worden en dat de externe adviseurs in onafhankelijkheid kunnen opereren, in het belang van de artiest. Deze professionele onafhankelijkheid kan in het kader van de hiervoor genoemde wettelijke zorgplicht van artiestenmanagers tevens een belangrijke rol spelen bij het vermijden van (de schijn van) belangenverstrengeling aan de zijde van de manager, hetgeen ook is gebleken in de (lopende) rechtszaken van Martin Garrix en Afrojack.

Iedere artiest⁶ zijn eigen klerken!

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam. Susan Zwijnenberg en Oscar Mul zijn als belastingadviseurs werkzaam bij Grey Men, een full service fiscaal en financieel adviesbureau voor de creatieve sector in Amsterdam

1. Zie ook B.H.M. Schipper, 'Why can't we be friends? Naar een model managementovereenkomst', *Muziekwereld* 2019/2, p.30-33.
2. Rb. Midden-Nederland 20 september 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:4775 (*MusicAllstars Management, Spinnin' Records/Martin Garrix*).
3. Rb. Amsterdam 30 mei 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:3658 (*Afrojack/Montana*).
4. Zie onder meer B.H.M. Schipper, Nabuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak in zaak Martin Garrix', *Muziekwereld* 2017/4, p.28-31.
5. Arne van Terphoven, 'Wat de fok, ouwe', *Hoofdstuk 16: Meneer Taks*, p. 227-235, uitgeverij Mary Go Wild, 2016
6. Met 'zijn' wordt natuurlijk ook 'haar bedoeld'.